

Finans Norges innspill til Stortingets familie- og kulturkomité's behandling av statsbudsjettet for 2022

Finans Norge ber familie- og kulturkomiteen prioritere følgende:

- Legge til rette for tettere samarbeid mellom myndighetene og finansbransjen for å bekjempe digital svindel
- Oppfordre til at Forbrukertilsynet prioriterer tilsyn med finfluensere
- Oppfordre regjeringen til å prioritere endringer i gjeldregistrene og gjeldsordningsloven
- Bevare gaveforsterkningsordningen
- Støtte foreslåtte bevilgninger til likestilt utdannings- og arbeidsmarked
- Støtte forslaget om selvstendig uttaksrett til far

Forbrukernes stilling

Trygge digitale løsninger

Den digitale utviklingen skjer i alle deler av samfunnet. Finanssektoren ligger langt fremme i denne utviklingen, og har etter hvert lang erfaring i å se både fordelene og ulempene utviklingen medfører. BankID ligger som en forutsetning for mye av den digitale utviklingen: digitale banktjenester generelt, digital betaling som gir mulighet for å kjøpe varer og tjenester på nett og sikre offentlige portalløsninger for å nevne noe. Dessverre har kriminelle utøvd svindel mot flere av disse løsningene. Finans Norge har sammen med finansnæringen gjennom de siste to årene foreslått og iverksatt mange tiltak mot ulike typer svindel. Det er imidlertid vesentlig at statlige myndigheter og finansbransjen samarbeider for å få til de beste løsningene.

Markedsføring og finfluensere

Det siste året har et nytt begrep festet seg i det norske medielandskapet: Finfluensere. Dette er influensere (eller påvirkere) som reklamerer for ulike finansielle produkter i sosiale medier. Felles for disse finfluenserne er at de ikke har kompetanse som skulle tilsi at de kan drive med finansiell rådgivning, og at publikumet deres er i en aldersgruppe som heller ikke har kompetanse og erfaring med finansielle produkter. Det er etter hvert et svært strengt europeisk regelverk rund finansiell rådgivning. Det stilles blant annet store kompetansekrav til den som skal gi finansielle råd. I Norge forvaltes denne kompetansen gjennom Finansnærings Autorisasjonsordninger (FinAut), som i dag har ca 12 500 autoriserte rådgivere. Rådgiverne kan fratas autorisasjonen dersom de ikke holder kompetansen ved like, eller ikke følger bransjens regler for God skikk. Feil råd kan få store konsekvenser for forbrukerne. Finans Norge ber familie- og kulturkomiteen ta til orde for at Forbrukertilsynet må prioritere tilsyn med finfluenserne.

Gjeld

Det har gjennom flere år vært en bekymring at for mange forbrukere har fått ta opp mer lån enn de greier å håndtere. Regelverket rundt bankenes utlånspraksis har blitt skjerpet de siste årene, og vi ser nå en kraftig nedgang på forbrukslånssiden. Et viktig instrument i den forbindelse er gjeldsregistrene, som er etablert gjennom gjeldsinformasjonsloven. I dag er det kun usikret kreditt som legges inn i gjeldsregistrene. Finans Norge har lenge tatt til orde for at gjeldsregistrene må utvides til å omfatte all gjeld. Det har tilsynelatende vært bred politisk enighet om utvidelse av registrene en god stund, uten at Barne- og familiedepartementet har endret på regelverket. Nå har departementet fått en rapport fra SIFO som støtter opp under at

gjeldsregistrene bør utvides. Finans Norge ber familie- og kulturkomiteen anmode departementet om å prioritere arbeidet med å optimalisere gjeldsregisteret.

Selv om forbruksgjelden har gått ned, er det mange lån som misligholdes. Det er grunn til å tro at dette er lån som er tildelt før gjeldsregisteret og utlånsforskriftene var på plass. Finans Norge har tidligere tatt til orde for at det haster å få på plass endringer i gjeldsordningsloven. Finans Norge ber komiteen oppfordre Barne- og familiedepartementet prioriterer dette.

Differensiert ikrafttredelse av Åpenhetsloven

Åpenhetsloven vil komme til anvendelse også overfor finansbransjen. Finansbransjen er ikke ukjent med bærekraftrapportering. Mange finansbedrifter rapportere i dag etter FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGC) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og nasjonalt har Etisk Bankguide vært gjennomført i regi av Forbrukerrådet og Fremtiden i våre hender i flere år. Det går frem av budsjettproposisjonen at ikrafttredelsesdato etter planen vil være 1. juli 2022. Finans Norge mener det er grunn til å vurdere differensiert ikrafttredelsesdato for ulike bransjer. For finansbransjenes vedkommende ville det vært hensiktsmessig at regelverket ikke trådte i kraft før man fikk avstemt hvordan de ulike rapporteringskravene forholder seg til hverandre, og kommet til en enighet med Forbrukertilsynet om dette. Finans Norge antar at dette også vil lette arbeidet til Forbrukertilsynet.

Sparebanker - bevaring av gaveforsterkningsordningen

Sparebanksektoren deler ut store deler av sitt overskudd til samfunnsnyttige formål gjennom gaver uten krav eller forventninger til gjenytelse. Det samlede bidraget til idrett, kultur og frivillighet var på drøyt 2,3 milliarder kroner i 2020. Dette gjør sparebanksektoren til en av Norges største bidragsytere til mangfoldig aktivitet innenfor et bredt spekter av ulike områder med stort innslag av frivillig innsats.

Tildelingene fra sparebanksektoren bidrar ofte til at annen finansiering utløses, for eksempel midler fra gaveforsterkningsordningen. Denne ordningen er viktig for at museer, musikk-, litteratur- og scenekunstheltet skal kunne tilby befolkningen et godt tilbud med stor variasjon – også i de tilfeller tilbudene er smale eller av andre årsaker faller utenfor de mer generelle offentlige støtteordningene. Finans Norge/Sparebankforeningen ber Stortingets familie- og kulturkomite om å bevare gaveforsterkningsordningen av hensyn til ønsket om godt og gjensidig samarbeid mellom sparebanksektoren og myndighetene i forbindelse med finansiering av mangfoldig aktivitet på kunst- og kulturområdet.

Mangfold og likestilling i arbeidslivet

Satsing på likestilling i utdanning og arbeidsliv

Behovet for økt omstillingstakt krever økt innovasjon. Innovasjon oppnår vi når mangfold preger bedriftskulturen. Når perspektiver som kvinner, ansatte med multikulturell bakgrunn og ansatte med ulik seksuell orientering, bringes inn i forretningsdriften, skapes økt konkurransekraft. Derfor må norske bedrifter oppmuntres til økt satsning på mangfold.

Finans Norge støtter derfor forslaget om å bevilge 4 millioner kroner til arbeidet med oppfølgingen av regjeringens strategi for et mer likestilt utdannings- og arbeidsmarked i perioden 2021-2024. Midlene

skal blant annet gå til videreutvikling av fagdirektoratet for likestilling, Bufdir. Finans Norge er positive til en satsing på et styrket fagorgan som et sentralt element i arbeidet med å fremme likestilling i utdanning og arbeidsliv.

Finans Norge støtter forslaget om selvstendig uttaksrett til far

Finans Norge er positive til at det foreslås 73 millioner kroner til å gi fedre med opptjent rett til foreldrepenger åtte uker med foreldrepenger, og at far fra 2. august 2024 skal kunne ta ut ti uker, uavhengig av mors aktivitet. Dette vil styrke likestillingen på arbeidsplassen og skape like muligheter for karriere.

Likedeling av foreldrepermisjonen mellom foreldrene

Finans Norge støtter en likedeling av foreldrepermisjonen mellom mor og far, slik foreslått av Ellingsæter-utvalget. Det er fortsatt en utfordring at menn og kvinner har forskjellige karriereløp når de får barn. Dermed mister arbeidslivet verdifull kompetanse og arbeidskraft. En likedelt foreldrepermisjon vil likestille mor og far som omsorgspersoner og gi begge kjønn bedre mulighet til å satse både på familie og yrkeskarriere. Et annet viktig aspekt ved likedelt foreldrepermisjon er at arbeidsgivere i mindre grad vil vektlegge kjønn ved ansettelse og forfremmelser, da de kan forvente mer likhet i fravær for både kvinner og menn når de får barn.

Kontantstøtten må avvikles

Ordnningen bidrar til at mange barn som ville hatt stort utbytte av å gå i barnehage, i stedet er hjemme. Fjerning av kontantstøtten vil gi økt deltakelse av kvinner i arbeidslivet og bedre integrering av innvandrerkvinner og -barn.